

Daha hazırlıklı normal bir günlük yaşam

Hükûmet, korona pandemisiyle mücadeleye ilişkin uzun vadeli strateji ve acil durum planını revize etmiş olup 4. aşamadan sonraki aşamayı "Daha hazırlıklı normal bir günlük yaşam" olarak nitelendirmiştir.

Hükûmetin stratejisi, Covid-19 pandemisini, salgının yayılmasını daima kontrol altında tutacak şekilde ele alarak salgının yönetilebilir olmasını ve sağlık ve bakım hizmetlerinin kapasitesini aşmamasını sağlamaktır.

4. aşamadan sonra

– 4. aşamayı geçtikten sonra, kontrol stratejisinden hazırlıklı olma stratejisine geçiyoruz. "Daha hazırlıklı normal bir günlük yaşam" dediğimiz aşamaya geçip geçemeyeceğimize dair ilk olası değerlendirme Eylül ayı başlarında yapılacaktır, diyor Başbakan Erna Solberg. "Daha hazırlıklı normal bir günlük yaşam" aşaması iki noktayla özetlenebilir:

- Halk, günlük yaşamında pandemiden çok az etkilenecektir. Yine de el ve öksürme hijyenini hatırlamanız, hastalık durumunda evde kalma eşiğinin daha düşük olması ve tavsiyeler bunu gerektirdiğinde kendinizi test etmeniz gerekmektedir. Ancak Covid-19'a ilişkin özel önlemler kaldırılmaktadır.
- Aynı zamanda, yerel ve ulusal makamlar, durumun değişmesi durumunda hızlı bir şekilde önlem alınabilmesi için gelişmeleri yakından takip edecektir. Hükûmet, sağlık yetkilileri, hastaneler ve belediyeler, daha fazla takipte ve daha fazla hazırlıklı olacaktır.

– Sağlığı koruma, toplumdaki rahatsızlıkları azaltma ve ekonomiyi koruma hedefleri devam edecektir. Önce çocuklara ve gençlere, sonra ise iş yerlerine ve iş dünyasına öncelik verilmeye devam edilecektir, diyor Solberg.

Yetkililer dikkatli olmak zorunda

Norveç'in korona aşılama programı hızla devam etmektedir ve 18 yaşın üzerindeki herkesin yüzde 60'ından fazlası ilk aşı dozunu yaptırmıştır. Nüfusun aşı bağışıklığı muhtemelen salgını kontrol altında tutmak için yeterli olacaktır ve bu zamanla teması kısıtlayan önlemlerin, TISK'in (test, izolasyon, filyasyon ve karantina stratejisi) ve çoğu giriş önleminin yerini alabilecektir.

– Artan aşılama oranı, pandemi yönetimi önlemlerinin kademeli olarak hafifletilmesi ve böylece toplumun normalleşmesi anlamına gelmektedir. Yerel ve ulusal makamlar yine de ihtiyatlı olmalı ve durumun değişmesi halinde hızla önlem alınabilmesi için gelişmeleri yakından takip etmelidir. Enfeksiyon kontrol önlemlerinin kısa sürede artırılabilmesi için daha fazla gözetim yapılmasına ve seferberlik hali içinde olunmasına ihtiyaç duyulacaktır, diyor Sağlık ve Bakım Hizmetleri Bakanı Bent Høie.

Belediyeler ve diğer aktörler, olası bir bulaş artışı ve hastalık yükü artışı durumunda personel kaynaklarını hızla artırabilmeleri için gerekli yetkinliği ve hazırlığı sürdürmeyi 2021 sonbaharında planlamalıdır. Önümüzdeki dönemde belediyelerin hem aşılama hem de TISK kapasitesinin olması gerekmektedir.

Sonbahar / kış 2021 için senaryolar

Halk Sağlığı Enstitüsü ve Sağlık Müdürlüğü, 2021 sonbahar/kış dönemi için üç olası senaryo hazırlamıştır. Senaryolar tahmin değil, belirli koşullar altında pandeminin nasıl gelişebileceğinin örneklemeleridir. Senaryo 2 en gerçekçi olarak kabul edilmektedir, ancak senaryo 1 de olasıdır. Senaryo 3'ün oluşması halinde, pandemiyi ele alış şeklimizde büyük bir değişiklik yapılması gerekir.

Senaryolar birbirini dışlamamaktadır:

Senaryo 1:

Toplumda aşı yapması önerilenlerin aşılama oranı, bulaş ve hastalık üzerinde iyi ve uzun süreli bir etki sağlar. Aşıya çok iyi bir rağbet vardır. Avrupa'da aşılama oranı artar ve düşük ve orta gelirli ülkelerde aşılara erişimi hızlandıracak uluslararası çözümler üretilir. İthal bulaşa karşı alınan önlemler kademeli olarak gevşetilebilir.

Tam aşılanmış kişilerde aşı bağışıklığına meydan okuyan yeni virüs varyantları ortaya çıkmaz. Sağlık ve bakım hizmetleri normale yakın bir çalışma kapasitesine sahiptir, ancak grip ve diğer solunum yolu enfeksiyonları açısından sert bir sezon olabilir. Aşılanmamış kişiler arasında, özellikle nüfusun daha genç kesimlerinde, az sayıda salgın meydana gelir ve bu çok az ciddi hastalığa neden olur. Salgınlar belediye tarafından yerel tedbirlerle etkin bir şekilde ele alınır. Covid-19, izleme, aşılama ve genel hijyen önlemleri ile zamanla diğer endemik solunum yolu enfeksiyonları (grip dahil) gibi tedavi edilmeye başlar.

Senaryo 2:

Nüfusu aşılama çalışmaları, belediyelerin yoğun çabalarının ardından yaz boyunca yüksek bir hızla devam eder. Yaz sonuna doğru, Norveç'te az sayıda salgın vardır ve Avrupa'da aşılama oranının yüksek olduğu ülkelerde salgın giderek azalmaktadır. Uluslararası toplumda, azaltılmış aşı etkisine sahip yeni bir varyant hakkında endişeler vardır. Ülkeye giriş önlemleri gerekli olabilir. Daha bulaşıcı olan, aşının biraz daha az etkili olduğu ve biraz daha fazla hastaneye yatırılma riski oluşturan bir veya daha fazla yeni virüs varyantı, Norveç'te yayılmıştır.

Toplumda, özellikle gençler arasında, salgının yayılmasında bir artış vardır. Huzurevlerinde daha fazla salgın görülür. Aynı zamanda, şiddetli bir grip sezonu ve diğer solunum yolu enfeksiyonları, sağlık ve bakım hizmetleri üzerinde baskı oluşturmaktadır. Belediyelerin kapasitesi zorlansa da yerel önlemlerle salgınlar nispeten iyi bir şekilde ele alınır.

Senaryo 3:

Gençler arasında aşıya rağbet, daha büyük yaş gruplarına göre önemli ölçüde daha düşüktür. Uluslararası alanda ise aşılamanın önemli ölçüde daha az bir etkiye sahip olduğu yeni bir virüs varyantı dolaşmaktadır. Giriş önlemleri almak gereklidir. Avrupa'da alınan önlemlerin verdiği yalınlık nedeniyle büyük gösteriler yapılır. Aşılamanın daha az koruma sağladığı ve daha ciddi hastalıklara neden olduğu bir virüs çeşidi, sonbaharda Norveç'te yaygın olmuştur.

Salgının bir sonbahar dalgası, tüm yaş gruplarını etkiler ve büyük bir hastalık yükü oluşturma potansiyeli taşır. Birçok belediyede salgın görülür. Aynı zamanda, şiddetli grip sezonu ve diğer solunum yolu enfeksiyonları, hastaneler ve birincil sağlık hizmetleri üzerinde büyük baskı oluşturur. Güçlendirilmiş TISK uygulaması geri getirildiğinde belediye ile sağlık ve bakım kuruluşları kapasitelerinde aşırı yüklenmeyi önlemek için geniş boyutlarda ulusal enfeksiyon kontrol önlemleri alınması zorunlu olur.

Norveç nüfusunda da büyük bir kısıtlama yorgunluğu vardır ve protestolar yaşanmaktadır. Tüm aşıları kişilere bir doz uyarlanmış aşı sunmak gerekmektedir. Bu aşılama ancak 2022'nin başında ve kısıtlı sayıda hazır olacaktır, bu nedenle aşı dağılımının öncelik sırasına göre yeniden yapılması gerekecektir.